

Progresjonsplaner

Progresjon i barnehagen handler om at barna får utvikle seg, lære og erfare nye ting i takt med alder, modenhet og forutsetninger. Alle barn skal få utfordringer og opplevelser som gir mestring og utvikling.

Vi legger til rette for progresjon gjennom:

- tilpasning etter alder og utviklingsnivå
- varierte erfaringer og gjentakelser
- økende kompleksitet i aktiviteter og innhold
- støtte, veiledning og anerkjennelse fra voksne

Progresjonsplan for fagområdene

Kommunikasjon, språk og tekst

1–2 år:

- Kommuniserer med kropp, lyder og enkle ord
- Får respons på uttrykk og behov
- Lytter til enkle fortellinger, rim og sanger
- Begynnende begrepsforståelse

3–5 år:

- Bruker språket aktivt i lek og samspill
- Setter ord på følelser, tanker og opplevelser
- Deltar i samtaler og gjenforteller
- Utforsker skriftspråk, bokstaver og symboler

Kropp, bevegelse, mat og helse

1–2 år:

- Utforsker kroppen og utvikler grunnleggende motorikk
- Opplever bevegelsesglede
- Deltar i måltider og opplever fellesskap

3–5 år:

- Utvikler koordinasjon, balanse og utholdenhet
- Deltar i mer utfordrende fysisk lek
- Får forståelse for kosthold og helse
- Setter grenser for egen kropp

Kunst, kultur og kreativitet

1–2 år:

- Utforsker med sanser og enkle materialer
- Opplever glede ved å skape
- Deltar i sang og musikk

3–5 år:

- Uttrykker seg gjennom ulike estetiske uttrykk
- Tar i bruk ulike teknikker og materialer
- Deltar i drama, musikk og skapende prosesser
- Viser stolthet over egne uttrykk

Natur, miljø og teknologi

1–2 år:

- Opplever naturen med sansene
- Utforsker vær og årstider
- Viser nysgjerrighet for dyr og natur

3–5 år:

- Undrer seg og stiller spørsmål om naturfenomener
- Får kunnskap om dyr, planter og miljø
- Utvikler forståelse for bærekraft
- Tar i bruk enkle redskaper og teknologi

Antall, rom og form

1–2 år:

- Erfaring med telling og mengder
- Utforsker former og farger
- Sorterer og sammenligner

3–5 år:

- Bruker matematiske begreper aktivt
- Utforsker mønster, størrelse og form
- Løser enkle problemer og resonnementer
- Får forståelse for rom og orientering

Etikk, religion og filosofi

1–2 år:

- Opplever trygghet og tilhørighet
- Blir møtt med respekt
- Får støtte i samspill og konflikter

3–5 år:

- Reflekterer over rett og galt
- Utvikler respekt og toleranse
- Får kjennskap til tradisjoner og høytider
- Deltar i undring og samtaler

Nærmiljø og samfunn

1–2 år:

- Blir kjent i barnehagen og nærmiljøet
- Opplever tilhørighet i gruppen
- Deltar i enkle fellesskap

3–5 år:

- Utforsker nærmiljøet aktivt
- Opplever medvirkning og deltakelse
- Får forståelse for fellesskap og demokrati
- Blir kjent med tradisjoner og mangfold

Progressjonsplan for lek i barnehagen

Formål: Å sikre at barns lek får rom, støtte og utvikling gjennom hele barnehageløpet – fra de yngste til skolestarterne.

Planen er delt inn i tre alderstrinn:

- 1–3 år (småbarn)
- 3–4 år (mellomtrinn)

- 5–6 år (skolestartere)

For hvert trinn følger:

- Kjennetegn på lek
- Personalets roll
- Læringsmål/utviklingsmål
- Eksempler på leketilbud

1–3 år – Tidlig lek og utforskning

Kjennetegn

- Sansing, utforskning, kroppslig lek
- Enkel parallelllek, korte sekvenser
- Imitasjon og gjentakelseslek
- Begynnende rollelek

Utviklingsmål

- Oppleve trygghet og tilknytning i lek
- Utvikle nysgjerrighet og utforskertrang
- Lære grunnleggende turtaking
- Begynnende sosial lek – dele, bytte, vente
- Utvikle språk gjennom lydleik, benevning og kroppsspråk

Personalets rolle

- Være tett på – modellere, støtte, sette ord på handlinger
- Tilrettelegge for trygg base og lekesoner
- Observere hva barna interesserer seg for og bygge videre på det
- Gi rom for repetisjon og mestring

Eksempler på leketilbud

- Sanserom, vannlek, sandkasse
- Store byggeklosser, putterom
- Enkle rollelek-elementer (dukke, kopper, telefoner)
- Musikalsk lek, rim og regler
- Bevegelseslek inne/ute

3–4 år – Lek i utvikling

Kjennetegn

- Mer avansert rollelek
- Begynnende samarbeidslek, Fantasilek og symbollek

- Økende evne til å forhandle
- Bygging og konstruksjonslek blir mer målrettet

Utviklingsmål

- Utvikle språk og kommunikasjon i lek
- Øke evne til samarbeid og problemløsning
- Utvikle fantasi og kreativitet
- Begynnende konfliktløsning med støtte
- Forstå leke-regler og strukturer

Personalets rolle

- Delta periodisk i lek for å støtte dynamikken
- Gi barna ord og strategier for å løse konflikter
- Sikre inkluderende lekegrupper
- Bruke observasjon aktivt for å videreutvikle lekemiljøet

Eksempler på leketilbud

- Rollelek-stasjoner (butikk, hjem, sykehus)
- Mer avanserte byggeklosser, LEGO Duplo
- Puslespill, spill med enkle regler
- Verksted/kunststasjon
- Utelek med utfordringer (balanse, klatring)

5–6 år – Avansert lek og skolestarterkompetanse

Kjennetegn

- Kompleks rollelek med regler og roller
- Langvarige lekeprosjekter
- Konstruksjonslek med klare mål
- Økt sosial forståelse
- Barn søker utfordringer og medbestemmelse

Utviklingsmål

- Videreutvikle sosial kompetanse: inkludering, samarbeid, forhandling
- Forstå regler i spill og aktiviteter
- Utvikle utholdenhet, planlegging og problemtakling
- Språklig lek: historiebygging, rolleutvikling
- Tilegne seg grunnleggende skoleforberedende ferdigheter gjennom lek

Personalets rolle

- Skape rike, åpne lekemiljøer
- Støtte barn i å strukturere og videreutvikle lekeprosjekter

- Være lydhør for barns initiativ og medvirkning
- Legge til rette for inkluderende lekegrupper

Eksempler på leketilbud

- Complex konstruksjonslek (LEGO, magneter, treverk)
- Rollespill med rekvisitter (restaurant, politi, teater)
- Brettspill og spill med strategier